1954

(Oslavy 1. mája)

1. mája už v skorých ranných hodinách prechádzali po celej dedine traktory, mládežnícka organizácia ČSM spevom budila pracovníkov, aby sa na oslavy 1. mája v Šuranoch dostavili v čo najväčšom počte. Na oslavy v okresnom sídle šli na bicykloch, vlakom alebo na traktoroch JRD. Vo vetre viali zástavy s kosákom a kladivom, transparenty, tabule s heslami, cez ulice prechádzali traktory ozdobené papierovými stuhami, spievajúc internacionálu a oslavujúc 1. máj.

V predvečer 1. mája zapálila miestna mládež na Námestí svätého Jána táborový oheň. Založili veľký táborák a pri hudbe džezovej kapely ho zapálili. Školáci recitovali básne, následne predseda miestneho národného výboru Jozef Szládicsek predniesol prvomájový pozdrav.

1. mája bola v kultúrnom dome organizovaná tanečná zábava. Pri bráne kultúrneho domu postavili máj, ktorý doniesli z Cetínskeho lesa na oslavy 1. mája. Vysoký brest ozdobili stuhami, ovešali červenými fľašami. Stavanie májov bolo v našej obci starodávnym zvykom. V minulosti aj naši starí otcovia stavali máj do brány svojej milej. Mládenci sa spojili a spoločnou silou priniesli svojej milej máj, avšak nie 1. mája, ale vo svätodušnú sobotu ho postavili pri bráne svojej milej. V nedeľu ráno bolo prvou úlohou dievčat, aby sa pozreli pred bránu, ktorej priniesol jej milý máj. Vysoké stromy pred bránami bolo vidieť už zďaleka, ako na nich viali ozdobené konáre.

(Najstarší obyvateľ obce)

V tomto roku zomrel najstarší obyvateľ obce vo veku 94 rokov, František Dojcsán (Dallos). Dlhé roky bol kostolníkom počas pôsobenia farára Szilágyiho a Vargu. Žila pred ním žena – Tóthová, ktorá sa dožila vyššieho veku, až 102 rokov a zvykla hovoriť, že je stará ako nitrianska štátna cesta, narodila sa teda vtedy, keď túto cestu stavali. Zomrela v roku 1928.

(Ničenie pásavky zemiakovej)

Na jar sa objavila - v tejto oblasti ešte neznáma - pásavka zemiaková (známa aj pod menom Kolorádo). Tam, kde zaplavila zemiakové polia, zničila, obhrýzla listy, na zemiakoch zostala iba stonka. Spôsobom ochrany bolo, že týchto škodlivých chrobákov pozbierali zo stoniek zemiakov. Na týchto prácach sa zúčastnili aj školáci. Neskôr ich striekali práškovými

chemickými prípravkami alebo postrekom rozpusteným vo vode, ničili ich prípravkom Dinol alebo Dinocid, lebo títo škodcovia sa už od momentu vyliahnutia púšťali do ničenia listov. Ak sa ochrana nezačala včas, za niekoľko dní zničili celé zemiakové polia.

Spomínané insekticídne prostriedky boli v prvých rokoch účinné, ich účinnosť sa však neskôr znižovala, lebo neskoršia generácia chrobákov si už na jed zvykla – imunizovala sa – a účinok sa nedostavil. Povinné ničenie chrobákov Kolorádo nariadil aj štát. Bezplatne rozdávali insekticídne prášky.

(Premnoženie spriadačov)

Skoro v tom istom čase sa na našich ovocných stromoch objavil tzv. „spriadač americký“. Vajíčka kladie v júli na listy stromov, tie následne pavučinovými vláknami zabalí a na jar, keď sa na konároch stromov objavia prvé lístky, prezimované húsenice sa vyhryzú zo svojho hniezda a vylezú, pustia sa do ničenia púčikov. V máji stovky vyvinutých húseníc spôsobujú na stromoch obrovské škody, čoraz nenásytnejšie ničia všetky listy. Po úplnom vyvinutí húseníc sa začne zakukľovanie. Zabalia sa do kukiel, z ktorých onedlho vyletia malé biele motýle, aby mohli na jeseň klásť vajíčka tretej jarnej generácie.

Úradným nariadením bol proti čoraz viac sa rozmnožujúcim škodcom začatý ničivý boj. Na jar sú všetci povinní odstrániť zo stromov hniezda húseníc, pozbierať ich a spáliť. Viacerí však vydané nariadenie neberú vážne, ich ničenie sa teda stáva neúčinným, lebo motýle roznášajú vajíčka lietaním. V tomto roku sa tento škodlivý hmyz natoľko rozmnožil, že všade ho bolo plno. Vyliezli na steny, dokonca aj do bytov. V dôsledku toho vzniklo aj veľa ochorení, ľudia totiž konzumovali neumyté ovocie, na ktorom húsenice zanechali jed, ktorý spôsoboval opuchnutie úst. Ak padli zo stromu na kožu človeka, spôsobili silné svrbenie a vznik pľuzgierov. Chránili sa proti nim postrekmi.